

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
28 augustus 2018

Eindtermijn
28 augustus 2018

Onderwerp

Aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart

Advies

1. Vast te stellen de aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart, waarmee GS samen met de gemeenten Alphen aan den Rijn, Woerden en Gouda, de hoogheemraadschappen van Rijnland, Stichtse Rijnlanden en Schieland en de Krimpenerwaard en de provincie Utrecht mede-indiener wordt van deze regiodeal met een totaalbedrag van bijna € 52 miljoen en een gevraagde Rijksbijdrage van € 13 miljoen.
2. Te bepalen dat de aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart ingediend wordt door de strategisch adviseur van de gemeente Gouda bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
3. Vast te stellen, onder voorbehoud van instemming door Provinciale Staten, de provinciale bijdrage van € 2,6 miljoen aan de Regiodeal Bodemdaling, waarvan € 2 miljoen voor Restveen Zuidplas te financieren uit het budget Duurzame Ontwikkeling Zuidplaspolder, € 0,5 miljoen voor het project Living Labs Boeren met Hoog Water, te financieren uit de algemene middelen en € 0,1 miljoen proceskosten Regiodeal te financieren uit het programmabudget bodemdaling.
4. Vast te stellen het Statenvoorstel waarbij aan Provinciale Staten gevraagd wordt een bijdrage van € 0,5 miljoen voor het project Living Lab Boeren met Hoog Water beschikbaar te stellen.
5. Vast te stellen het gezamenlijk persbericht van de acht partners over de aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart.
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting van de aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies met een tekstuele machtiging voor de portefeuillehouder om in het GS-voorstel en Statenvoorstel de dekkingsbronnen van de bedragen nader te benoemen en om wijzigingen van ondergeschikt belang door te voeren in het GS-voorstel, aanvraag, Statenvoorstel en persbericht die voortvloeien uit de laatste besprekingen met en besluitvorming bij de partijen ter zake.

Bijlagen

1. Statenvoorstel Regiodeal Bodemdaling Groene Hart
2. Aanvraag regiodeal bodemdaling Groene Hart

3. Persbericht aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart
4. Concept-projectvoorstel voor project Restveen Zuidplas
5. Concept-projectvoorstel voor project Living Lab Boeren met Hoog Water

1 Toelichting voor het College

In het regeerakkoord van het kabinet Rutte III is de Regio Envelop benoemd. Het Rijk wil samen met regionale overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties de regio's en daarmee de samenleving versterken. Hiervoor wil het kabinet in partnerschap met de regio's gezamenlijk opgaven aanpakken. Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is eerstverantwoordelijke voor deze Regio Envelop en werkt daarbij nauw samen met het ministerie van BZK. In totaal is er een budget van 950 miljoen euro beschikbaar, dat in tranches wordt uitgekeerd. Op 8 juni jl. heeft Minister Schouten een brief aan de Tweede Kamer gestuurd met daarin een toelichting op de aanpak Regio Deals. In deze brief is aangegeven dat partijen voor 1 september een aanvraag kunnen indienen voor een Regio Deal. In deze tranche van de Regio Deals is er vanuit het Rijk 200 miljoen euro beschikbaar voor deals in heel Nederland. Cofinanciering vanuit de regio moet minimaal 50% zijn.

De regio Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden hebben samen met de provincie Zuid-Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland het initiatief genomen om Minister Schouten van het Ministerie van LNV en staatssecretaris Van Veldhoven van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) uit te nodigen voor een werkbezoek aan het Groene Hart. Dit werkbezoek vond plaats op 12 februari jl. en vormde de start van het proces om als partijen gezamenlijk een aanvraag voor een Regiodeal te doen. Inmiddels zijn ook de provincie Utrecht, het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard als mede-indieners van de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart toegetreden. Naast deze acht partners zijn er op projectniveau nog vele partijen betrokken. Dit zijn ondermeer de gemeenten Krimpenerwaard, Bodegraven-Reeuwijk, Zuidplas, Waddinxveen, Kaag en Braassem en Nieuwkoop. Ook agrariërs, bedrijfsleven en kennisinstellingen zijn betrokken alsmede het Platform Slappe Bodem, Deltares en het Veenweide Innovatie Centrum (VIC).

Met de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart wordt een groot aantal projecten gebundeld onder vier speerpunten:

- Toekomstbestendig bouwen en wonen in veengebied
- Nationale kennisontwikkeling met testsites in het Groene Hart
- Vernieuwend ondernemerschap voor agrarische bedrijven
- Bijdrage aan klimaatmaatregelen en CO₂-reductie

Het Rijk wordt gevraagd om door middel van deze regiodeal actief mee te doen en bij te dragen aan kennisontwikkeling, aanpassing wet- en regelgeving, samenhang op rijksniveau organiseren en de Regiodeal financieel te ondersteunen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de two-pager van de aanvraag. De two-pager is opgesteld conform het format voor de aanvragen.

De Regiodeal Bodemdaling Groene Hart sluit aan bij reeds lopende processen en programma's, zoals het provinciale programma bodemdaling, het gebiedsontwikkelingsproces restveen in de gemeente Zuidplas en de provinciale subsidie aan deze regio in het kader van gebiedsgericht

werken. Op dit moment zijn er ca. 42 projecten beoogd, waarbij het deels projecten zijn in stedelijk gebied en deels in landelijk gebied. Afhankelijk van de verdere uitwerking van de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart kan dit aantal projecten nog toe- of afnemen. De huidige bijdragen van de regionale partners is projectgerelateerd. Voorgesteld wordt de rijksbijdrage (bij doorgang van de regiodeal) te koppelen aan de doelen en speerpunten op programmaniveau.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 2,6 miljoen
Programma : Programma 1 - Groen Waterrijk en Schoon

De Regiodeal Bodemdaling bestaat uit circa 42 projecten met een totaal bedrag van bijna € 52 miljoen. Voorgesteld wordt om daarvan € 13 miljoen bij het Ministerie van LNV aan te vragen voor deze Regiodeal. Daar tegenover staan bijdragen van regionale partners van bijna € 39 miljoen, waarvan € 26 miljoen geformaliseerd is (besluitvorming over middelen heeft plaatsgevonden) en € 13 miljoen nog niet geformaliseerd is. Voor een aanvraag van een rijksbijdrage van € 13 miljoen is het criterium van minimaal 50% financiering door de regio dus ruimschoots gehaald.

De provincie draagt reeds financieel bij aan de opgaven rondom bodemdaling door het eigen Provinciaal Programma Bodemdaling, de subsidie gebiedsgericht werken aan de regio Alphen aan den Rijn, Gouda en Woerden en de proeftuin Krimpenerwaard. Onder het Provinciaal Programma Bodemdaling worden projecten van het Veenweide Innovatie Centrum, Deltares en het Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling gefinancierd. Voorgesteld wordt om een extra financiële bijdrage aan de Regiodeal te leveren voor de volgende projecten:

- Voor project Restveen Zuidplas de reeds in de reserve Duurzame Zuidplaspolder opgenomen € 2 miljoen te benutten specifiek t.b.v. duurzame inrichting Restveengebied.
- Voor het project Living Labs Boeren met Hoog Water € 0,5 miljoen euro vanuit de algemene middelen te storten in de reserve bodemsanering en deze bij doorgang van de regiodeal en / of bij voldoende financiering door andere partners deze middelen bij de Voorjaarsnota 2019 ter begroting te brengen.
- Voor de te organiseren projectorganisatie voor deze regiodeal € 0,1 miljoen bij te dragen vanuit het budget Bodemdaling.

In de brief van GS aan Provinciale Staten over Uitvoering moties Bodemdaling (motie 749) en Zonneboeren (motie 762) (PZH-2018-645897730, 15-05-2018) is een overzicht gegeven van provinciale middelen voor bodemdaling. Voor de indicatieve begrotingen van 2018 en 2019 komt dat neer op € 930.000. Deze middelen dragen direct en indirect bij aan de regiodeal bodemdaling Groene Hart.

Financiële risico's en beheersmaatregelen

Middelen worden beschikbaar gesteld voor de regiodeal bodemdaling Groene Hart. Er zijn drie mogelijke risico's voorzien:

- Het Ministerie van LNV wijst de aanvraag tot een regiodeal af. In dat geval zullen regionale partijen met elkaar moeten besluiten welke projecten doorgaan en op welke

- wijze en welke projecten afvallen. Nieuwe besluitvorming in GS is dan nodig.
- Het Ministerie van LNV gaat met de indieners van de regiodeal in gesprek en stuurt op het verminderen van de rijksbijdrage of op het laten afvallen van projecten. Betreft het de projecten waar de provincie Zuid-Holland aan bijdraagt, dan zal beoordeeld moeten worden of deze projecten ook zonder rijksfinanciering doorgang kunnen vinden. Indien er onvoldoende financiering is voor die projecten, dan dienen nieuwe afspraken gemaakt worden. Voor die nieuwe afspraken is dan nieuwe besluitvorming in GS aan de orde, voor de projecten die wel doorgaan in de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart is geen nieuwe besluitvorming nodig.
 - Provinciale Staten of de algemene besturen van één of meerdere partners van de Regiodeal stemmen niet in met de voorgestelde bijdrage. Bestuurlijk overleg tussen partners is dan noodzakelijk. Leidt dit tot andere projecten of een andere financiële bijdrage van de provincie Zuid-Holland, dan is nieuwe besluitvorming aan de orde.

Mocht de Regiodeal niet doorgaan, dan zal door de provincie ingezet worden op het nog steeds uitvoeren van de projecten Restveen Zuidplas en Living Lab Boeren met Hoog water. Mocht andere financiering gevonden worden, dan blijft de provinciale reservering conform besluitvorming. Mocht er geen voldoende financiering gevonden worden, dan vervalt de provinciale reservering voor het specifieke project, maar blijven de middelen behouden voor het doel.

Juridisch kader

Met het mede-indienen van de two-pager Aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart committeren GS zich aan de verdere uitwerking en uitvoering van de beoogde regiodeal. Inzet wordt ambtelijk gepleegd vanuit het programmateam Bodemdaling. Mocht de aanvraag bij het Ministerie van LNV gehonoreerd worden, dan zijn GS wel gecommiteerd om de middelen voor Living Lab Boeren met Hoog Water en de middelen voor project Restveen Zuidplaspolder daadwerkelijk beschikbaar te stellen en in te zetten.

Los van het vaststellen van de aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart stellen GS aan PS voor om € 0,5 miljoen te reserveren voor het project Living Lab Boeren met Hoog Water. Indien PS hierover tijdig besluiten, kan dit bedrag in de begroting 2019 worden opgenomen. GS besluiten daarnaast om de € 2 miljoen in te zetten voor het project Restveen Zuidplas en besluiten om € 0,1 miljoen beschikbaar te stellen uit bestaande middelen voor een op te zetten projectorganisatie. Besluitvorming door Gedeputeerde Staten over hoe deze middelen worden ingezet en weggezet vindt op een later moment plaats als er concrete afspraken worden gemaakt over de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart en de onderliggende projecten.

Met het Rijk en de regionale partners worden nog nadere afspraken gemaakt over governance. Daarvoor zal mogelijk nog een samenwerkingsovereenkomst opgesteld gaan worden. Ook zal nog een besluit genomen worden wie de financiële leadpartner is.

2 Proces

Verantwoordelijk voor het indienen van de aanvraag Regiodeal Bodemdaling Groene Hart zijn de acht partners zoals hierboven genoemd. Het bestuurlijk overleg van de Klankbordgroep Alphen

aan den Rijn, Gouda en Woerden wordt hiervoor benut. Gedeputeerde Bom-Lemstra neemt deel aan dat overleg en is daarmee namens de provincie bestuurlijk opdrachtgever voor de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart.

De deadline voor deze tranche van Regiodeals is 1 september 2018. Daarna zullen verschillende ministeries de voorstellen beoordelen. Na het opvragen van eventuele aanvullende informatie zal naar verwachting het Rijk eind oktober / begin november bekend maken met welke regio's zij in gesprek gaan over verdere concretisering en uitvoering van de Regiodeal. Hoe dat proces er uit ziet is nog onbekend en is ook in grote mate afhankelijk van de voorgestelde Regiodeal en betreft maatwerk met afspraken tussen Rijk en regio. In ieder geval zullen afspraken gemaakt moeten worden over de inhoudelijke projecten, de governance van de uitvoering van deze projecten en moet bepaald worden welke partner uit de regio verantwoordelijk is voor de financiële administratie en rapportage richting het Rijk. Dit gehele proces zal naar verwachting voor 1 mei 2019 worden afgerond met een formele ondertekening.

3 Communicatiestrategie

In navolging op het eerdere persbericht over het werkbezoek van de beide bewindspersonen wordt voorgesteld om als gezamenlijke partners een persbericht te versturen waarmee de aanvraag voor een Regiodeal Bodemdaling Groene Hart extern wordt gecommuniceerd. In het verdere proces zullen nog afspraken gemaakt worden met de partners van deze aanvraag over verdere communicatie- en lobbyactiviteiten.